

פרשת בלק זמני השבת

כניסת השבת: 7:28

יציאת השבת: 8:32

לשיטת ר"ת: 9:02

חזון בחום

עלון תורני לעיון, הלכה וחסידות

יו"ל ע"י בני ישיבת "חזון בחום"

יום ה' תמוז תשע"א ♦ שנה י' ♦ גליון קע"ה

התבוננות

פרקי מחשבה ומוסר לבן הישיבה
הגה"צ רבי ישראל י. אהרנסון שליט"א
מנהל רוחני דישיבה"ק

חותמו של כהן

שיעור עיוני בנושא מפרשת השבוע
מון ראש הישיבה שליט"א

הן עם כלביא יקום - מצות ק"ש ערבית ושחרית

הפועל והפעולה - תלמידי א"א מול תלמידי בלעם

בחור יקר!

תביעת נפש, שאיפה מתמדת הם המנוע והמונף להתקדמות גשמיות ורוחנית. בחור שחי באוטומט, באדישות וא אכפתיות בוקר ואמר מי תן ערב, וערב יאמר מי תן בוקר, מבזבז לריק אצרות שמם, יהלומים- החיים ולא רק שאינו מתקדם כי אם נסוג מטה מטה, כמאמר צדיקים כשלא מתעלים- נופלים ויורדים. כך גם בגשמיות מי ששואף שאיפה מתמדת להתקדם אם בעסקים אם בלימודים, סימיו טובים להתקדם קצועא קמעה לכיוון שרוצה להגיע כי תצונו הוא הדוחף ומניע את האדם. ברוחניות ישם שני מוקשים בדרך הדרשים תשומת לב והירות שלא להיפגע מהם וז'ולעצור את המהלך בו התחיל.

א. בגשמיות ההצלחות הם מוחשיים, דברים שאפשר לממש ולחוש אותם. ההישגים נראים לעיני בשר לא כן ברוחניות קשה מאוד ובמקרים מסוימים בלתי אפשרי בכלל למדוד ולחוש בעיני בשר הישגים והצלחות בדברים דקים עדינים ומופשטים כאל.

ב. בגשמיות ישם תחנות בדרך להגיע לפסגה ובתחנות אל יש תשלום בזמנון כשמגיעים אליהם, לא כן ברוחניות ישנה אמנם תחושת סיפוק ורוממות אך מי שחאה מול עיניו כל הזמן את היעד הסופי עלול מאוד שלא יחוש ויחה את הסיפוק מהתחנות שבדרך. לדוגמא: סטודנט שואף להגיע לפסגה ברבות הימים, להיות מנהל בית- חולים. ללא תיקופת לימודים, מתקבל לעבודת סטוד- מתמחה להתלנות לרופאים בבית חולים ולבצע פועולות רפואיות שונות, כעבר תקופה נוספת נהיה חפא תורן במשמות לילה, ואח"כ מתקדם לרופא קבוע במחלקה, מאן הדרך סלולה להיות סגן ראש המחלקה וכשמשקיע ומצלח נהיה ראש מחלקה ומתקדם לקראת מנהל בית חולים. כל תחנה מתנת ל תחושת סיפוק על מנמד ושליטה על אנשים חולים. על עובדי בית החולים, המשכורת עולה בהתאם, כמובן בתנאי שאינם שוטה לחשוב שתן תקפה קצרה יגע מסטודנט למנהל בית החולים, כי שאפה מוגזמת מוקה, כמאמרם ו"ל איזהו עשיר השמח בחלקו, כאשר הוא יודע שקצב החיים הוא בהדחה, תחנה אחר תחנה.

ברוחניות להבדיל בין קודש לחול, בחור שואף להיות מתמיד יומם ולילה, לא לדבר בסדרים, לנצל כל רגע בחיים [ישם מעטים שבהחלטה נחושה אדת הנקראת "יום שעמדת על דעת" הפנמתי מה תכלית בחיים וההפכים מקצה לקצה] ז עבודת שני ארוכות עד שיעקור מעצמו את מידת העצלות הטבעית, את יצר הסקנות והפסוט. הדרך רצפה עליית וירידות, הן בשאפות מצבי הרוח, הן בהצלחות המעשיות קשה לו להעריך את התקדמותו בזה ולמדוד בחושים לראות בעינים הכן אחוז בהתמדה [כמובן אם תחל פנקס בעקשנות ועקביות בו יכתוב תקופה ממושכת כמה שעות למד בכל יום. וכל לבזוק ולראות בעינים] ק"ו בתיקון מידות כמו כס, שיכול לעמוד בנסיונות לפעמים, ק"ו בליעקור מליבו את תבעס שישמע דרפתו ולא ישיב וישמח ביסורים, פמעט ואן דוך שיוכל לראות בעינים את ההתקדמות, ובתחנות שבדרך יחוש סיפוק מעצם תועשה אן לא כאות סטודנט להבדיל מעשמו מקומו ותפקידו מזמן לזמן. וכיון שתועב מעצמו בהשגות גדולות, ויאה לו שהצלחות חלקיות הם בזבז כוחות נפשו כי מסוגל ליותר, ממילא אין אלו הצלחות אלא מצבו מוגדר ככישטן. כדי להתגבר על מכשולים אל נלמד מדוגמאות בחיים.

והנה ה' אבן האול שם הקשה ע"ד הירושלמי דקרא בין השמשות היו ספק אם יצא, ומוכח דתלא ביום ולילה, מהא דאתא בנמ' ונפסק להלכה דאם זה אנוס יכול לקרוא ק"ש של לילה אחר עמוד השחר עד נה"ח, דכיון דאיכא מעטא תנו בהא שעתא קרינן ביה ובשכבך, הרי אחר עמוד השחר הוי יממא, ואם נאנס ללך לדרכו יכול לקרא ק"ש של שחרית, וכן כל המצות שדגן לעשותן ביום יצא אחר עמוד השחר, וא"כ איך אפשר דיצא ידי ק"ש של ערבית אחר עמוד השחר,

ונראה סה עפ"ד רשב"א במס' ברכות ח ע"ב דתבה שם אך אפשר לקרות ק"ש של שחרית עד ג' שעות ביום שכן דרכן של בני מלכים דא קמין משנתם, הרי דאף דבני מלכים הוי מעטא קרינן עד ג' שעות ובקומך, א"כ יהא אפשר לקרא ק"ש של ערבית עד סמוך ל' שעות ביום בין דבני מלכים עדין וישנים בשעות אלו, וכשם שאם לא קרא ק"ש בלילה יכול לקרוא עד ג' החמה אף דהוי יממא, כ"כ יקרא עד ג' שעות משום לתא דהני מלכים דישנים עדין בשעה זו, וז"ל הרשב"א שם, וקשא לי א משום מיעוטא דגנו קרינן ביה בשכבך אע"ג דכמא כמש דא, א הכי לשרי אפי' לאחד המן התמה ואפי' עד שלש שעות כיון דאיכא בני מלכים דגנו. וז"ל דבני מלכים מיעוטא דמיעטא זננה.

ואם תאבזר והא שרינן של שחר עד שלש שעות משום בני מלכים אע"ג דהווי מיעוטא דמיעוטא ומכמתיהו קרינן בקומך עד אותו זמן, ומאי עשא שכבה. ז"ל דכיון דמחמת יממא חיבה תורה לקרות בשחר אע"ג דתלי לה בזמן קמיה, דנא דא תשרי כלזמן קימה ואפי' של בני מלכים, ועוד דאנו בדין דלא יקרא בני מלכים בשל שחר, אבל בשל לילה הבנס בשל יום אע"ג דתלא ליה בשכיבה, כיון דיממא דא וכולהו אינשי כבר קמו, משום מיעוטא דמיעוטא דבני מלכים לא שרינן, ודנה מסאר מדברי דרשב"א דחוב ק"ש של שחרית הוי מחמת יממא וחוב ק"ש של ערבית הוי מחמת הלילה, אך אף סבת החוב הוי הלילה מדכתוב בתורה

ב' שכבה למדנו מה דכדלקמן יש אנשים שוכבים בשעה ז אפשר לקרוא ולקיים חובו שחל עליו בלילה, אף דכבר הוי יום, כנון אחר עמוד השחר עד הנין, אבל אחר הנין דרך מעטא דמיעוטא דהינו בני מלכים עדין גנו כבר אנו יכול לקיים מצות ק"ש שנתחייב בה בלילה, אבל ק"ש דיממא דמחייב הוי היום, אף שהתורה תלתת זמן קריאתה בשעה שבנ"א קמים משנתם, שפיר קרינן ביה בקומך עד ג' שעות אף דהוי רק בני מלכים שהן מעוטא דמיעוטא ונמצא דהלילה או היום הם סבה לחוב ק"ש, אך זמן קיום המצוה הוי בזמן שכבה וקמה, ותרוויהו אטיייה ביה הן יום ולילה והן שכבה וקמה, ודנה אף שבארנו לעיל דהוי ב' מצות, משום דכל מצוה שדנה לעשות בלילה פסולה ביום, מצות ק"ש אנה כן דשפר אפשר לקרותה אחר עמוד השחר, אך כיון דמחייב לקרותה הוי הלילה שפר הוי ב' מצות, דיש מחייב של יום ויש מחייב של לילה ואינו דומה לתמיד וקמרת דשיניה ביום רק זונייהם חלוקין.

כתב הרמב"ם בריש הל' ק"ש, מצות עשה אחת והיא לקרות קריאת שמע פעמיים ביום, והנה דרמב"ן בסוף ספר המצות ד"ה ואתה, כתב דקריאת שמע בבקר ובערב הווי שני מצות וכ"כ בסוף שורש י"א והמעם בזה כיון דאין מעכבין זא"ז וגם מצותן סגנים שונים. ודנה הרמב"ם והרמב"ן נחלקו גם במצות קמרת ובמצות קרבן תמיד שמצותן בבקר ובערב, שהרמב"ם מנה אתן למצוה אחת כמו שזננה קד"ש למצוה אחת, והרמב"ן מנה אותן לשני מצות, אך דנה ועיון בספרו של הגר"ם פלא על ספר המצות לרם"ג, שמצות קמרת ערב ובקר וכן תמיד של בקר ובערב מנה למצוה אחת, אך מצות קרי"ש מנה לשני מצות, וצ"ב דמ"ש ק"ש שחרית וערבית מתמיד ומקמרת, והרי דרמב"ם והרמב"ן השוו מצותיהן דמצות ק"ש הוי כמו תמיד וקמרת, או שכולן מצוה אחת או שכולן שני מצות, והרם"ג חלק ביניהם וצ"ע.

והנראה סה דהבדל גדול יש בין תמיד למצות ק"ש, דמצות תמיד וקמרת מצות שזמן קזמם ביום, אלא דאדך בתחילת היום והשני בסוף היום, אך שאני מצות ק"ש האחד ביום והשנה בלילה, והר מצות שדינם ביום פסולין בלילה כגון לולב ותפילין, ומצות שמצותן בלילה כגון אכילת מצה פסולין ביום, ולכן ק"ש דשחרית וערבית נחשבין לשני מצות נפרדות, אך מצות תמיד וקמרת עיקר מצותן לעשותן פעמיים ביו האחד בתחילת היום והשני בסוף היום, והק"ש א"א לוכז שמצוה לקרותן פעמיים דזמנו של זה בלילה ומה שדינו ביום פסול בלילה, זה שדינו בלילה פסול ביום.

אך הנה ועיון בספר אבן האול על הל' ק"ש שדן שם בארובה, מה דקיי"ל דק"ש של לילה זמנו מצאת הכוכבים, האם משום דצאת הכוכבים הוי לילה, דין ק"ש לקחת בלילה, אודאין דנה לקרותה בלילה אלא, שדנה לקחתה בזמן שכבה וכמו שכתוב בתורה ובשכבך, אלא דזמן שכבה הוי מצאת הכוכבים, וכתב שם דנפ"מ דלנא אם קרא ק"ש בין השמשות, דהוי ספק לילה ספק יום, או הוי ספק אם יצא ידי ק"ש, או דהוי לא יצא, כיון דלא הוי זמן שכבה דרך מצאת הכוכבים הוי זמן שכבה ואף אי בין השמשות חשב כלילה, אך לא הוי זמן שכבה, והפא שם דבירושלמי אתא דאם קרא ק"ש בין השמשות, הוי ספק יצא ידמצותו, ומסאר דמצות ק"ש תלא בלילה ובוס לא בשכבה וקמה,

אך דנה נראה דאף אי נימא דמצות ק"ש לא תלא ביום ולילה אף בשכיבה וקמה, גם יש לבאר דחשבין לשני מצות ולא הוי כקמרת ותמיד, וקמרת ותמיד התורה חלקה זמן המצוה לשנים בתחלת היום ובסוף היום, אך מצות ק"ש דתלא בשכיבה וקמה אין החלוק רק סמן קיום המצוה, אף חלוקים במהותן, דרצון התורה שיקבל מלכות שמים בעת שבע אום שוכבים וכן יקבל עליו עול מלכות שמים בעת שמתערר בבוקר, חלוקים במהותן דמא קצת לתפילין של ראש ושל יד, דאף דתניב בהם אתן פרישות אך כיון דזה על היר והעל דאש חשבין לשנים, ה"נ כיון שזה בשכיבה וזה בקימה חלוקין הם במהותן ולכן נמנין לשנים

הלכתא מבי מדרשא

עינוי ופסקי הלכה בהלכות שבת
הרה"ג רבי צבי הירש שמוני שליט"א
רמ"ב בישיבה

בענין בשמים וברכתן בהבדלה

בשמים, אלא הברכה על הבשמים הוא מעיקר המנהג, [ומי'ש] תקנה נמ בסדר ההבדלה, כיון דעיקרא חא הברכה ולא רק פועלת הריח, וברכה משך שייך לסדר 'ברכת ההבדלה' הריח עצמו און שייך כל כך ליסוד ברכת' ודו"ק] ובפרט להמבאר לעיל דעיקר דין הבשמים הוא להודיע גדל לכבוד השבת ומגלות, וברכת הבשמים הוא מעין ברכת השבת, דמסרך על הבשמים שבאים להשיב הנפש מסלק השבת, והברכה גופא היא באה לכבוד השבת, [וכמות' רא' לה מל ספר שש"כ בשם הר"ש א"ר זצ"ל, פרק ס"א הערה י"א, בענין אהב' הספחים דמכרכין במו"ש בביהכ"ס ערא מיני בשמים, אם מותר להם לשבולברך כאשר כבידלים לעצמם שכן אע"פ שלא נתנום בברסתם] 'לשם חדא של מוצש"ק' הרי נקטטן שברכתן יוצאים המצה, גם בל כונה, והו ברכת בשבת הבדלה ברכת ההנחן גרדא, והו הפסק בין ברכת הגוף לברכת המבדל עיי"ש, וחוון מלשנה הברכה עצמה היא גרד 'ברכת הדין אה' ולפיכך לא הו הפסק בהבדלה, ודו"ק].

ומוון ביותר בזה שיטת הבי' דאפשר לברך אף שלא יוצא בעצמו, דעצם הברכה הו החובה, ושפיר יש ע"ז דין ערבות והגרעיל' הקשה בגליון הש"ס הדחתה שהו מצוה, ואע"פ שיצא מוציא, מ"מ כיון שאנו מרחיך הו איו מחויב בדבר, וזאן מוציא את האחרים יד חובתן, וכמ' חרש המוים' ואיו שומע דאין יכול להוציא את האחרים בתקיעה ובמגלה כיון דאנו מחויב בדבר, ה"נ כיון דפטור מן הברכה אין יכול להוציא אחרים, ואולי אפשר לומר לפ הנ"ל, דאף שאנו מריח ופטור, מ"מ אנו פטור מעיקר סבת החיוב שחא כבוד השבת, ודא חייב בכבוד השבת בכל מה דאפשר, ורק אנו יכול לכבד השבת ע"י ברכת הבשמים כיון דאין יסל להרחח, אבל דא חשיב 'מחויב בדבר', דהרי חייב באוון כללי 'בכבוד שבת', ודן ברכת הבשמים הו חלק מכבוד השבת, ולכ שפיר הו מחייב בדבר, ויכל להוציא האחרים יד'.

ועי' בספר ציונים לתורה להגר"ז עגול כללוז', שיש לומר דברכת הרחח הו ברכת ההשבח ולא ברכת הנחנין עיי"ש, שהרי ברכת הנחנין הו נצד מעילה שאסור להנות מן העוה"ז בלא ברכה וקל ומראה ורח אן מועילין בהם וילפון לה מוקד אודי זכל הנשמה וכו' עיי"ש בשם הצ"ת.

העולה לדיןא

א. הטעם שהצריכו בשמים במוציא שבת, כיון שהנפש כואבת מיציאת השבת והבשמים משביין את הנפש, וק מציאת נשמה יתירה וכו' כתב לתנבירי חסדיון מאש של גיהנום, וכמכרכין ברא מיני בשמים על כל סוגי הבשמים, כדי שלא יאסו לטעת בה, שאן הכל בקיאין בכל מן מה ברסא המיוחדת שלו.

ב. אין מכרכין על בשמים שעומדין לטלק רח וכו' של איסור כגון ע"ז, [ואפי' באופן שמתרח כגון בקניין יין, מ"מ מאוס חא לגבנה, ועדף לברך על דס, וככתב תורת הסופר יעלה חסד, וסמך לה כל שומר שבת כרת מחללה, ואם יש לו חסד של מצוה מהלולב עדיף טפ סוג דאיבעתיד ביה מצוה דרח עבד במצוה אחרתא.

ג. לפי המחבר יסל להוציא אחרים כיון שיש בזה מצוה, ולפי הרבה אחרונים שהובא מ"ב, כיון דעיקרו הו ברכת הנחנין לא אמרינן בה אע"פ שיצא מוציא, אלא ירח ג"כ בעצמו, ואם אינו יכול להרח בעצמו לא ביקר.

בציור שהופץ פעם בבני ברק בציור טראה בחור צעיר יושב ליד סטנדר ועליו גמ' גדולה, והוא מתקשה ללמוד ומפיתול של המוים סביבו יוצאים כתזים שונים, כרוז אחד אומר "אבי בטיפל נמרץ מפרס בין חיים למות, התאמץ ידיו וזכות התורה תצילנו לחיים", הכרוז השני אומר "אחי נוסע בשומחה, נתקבלה התורה מידית על פיעוע מתוכנן ה' ישמרו או על חטיפה, אנא תורה מגוא מצאלא" כרוז השלישי "באים לעקל ולקחת לי את הדידה, סוגרים את חשבון הבנק, אשיא ברחוב, במטותא ממך הקדש מוס' דקות שללימוד התורה'ק' עבור' הקווא מתאר לעצמו את ההשקעה העצומה שישקיע אותו בחור בתורה לגנכה קריאתו אלו, וחז"ל ובוה"ה ק מפלגים איך שכל העולם וכל תצעות לא יוון אחד מילה אחת של לימוד התורה'ק' ועל השפעה שהיא משפיעה על האדם עצמו ועל כל יושבי תבל, וכל הבריאיה עליונים ותחתונים, ובזכותה מתקיימים שמים וארץ.

זה החילוק בין בלעם ותלמידיו, לא"ת ותלמידיו, בלעם שם את "עצמו" במרכז עין רעה, רח גבוהה, נפש רחבה, הקנאה התאוה והכבוד, שלא תורמים כלום לעולם רק דמיון עצמי איך שכל הבריאיה הוא כלי משרת עבורי, לא כן אברהם אבינו שם את "עצמו" בצד עין טובה רח נמוכה נפש שפלה, אנו זוקק כולל לעצמו, אנתן האזרחו, ברכו למי שאכלתם משלו, פרסום שמו של השי"ת בעולם ולהרבות עבדיו חיילים שישרתו את השי"ת, והם מגיעים לעמחה בכל פעולה שעושים, כאשר השי"ת במרכז, המצוה במרכז החיים נראים אחת.

יה"ר שנוצה להיות מתלמידיו של אברהם אבינו, לזכות להבין ולחוש את משמעות החיים שהפעולה הטובה היא ממוש חיינו, התקדויותנו האישיה חשובה אן משינית, להבין להעריך ולחיות את גדל קדושת והשפעת לימוד התורה, יעווד בתורת השי"ת ותיקון המידות, והבא לטור מסייעים אותו.

הלכותא בעניןא

כתב התור בסיומן רצ"ז, וסתב עוד ה"ר אפרים מי שאנו מרח ומסרך על הבשמים הו ברכה לטבילה ואף להוציא בני בתו איו כולל'א דמי לקחשי ואבדלמ'א וברס' המוציא של מצוה שון חסה אבל ה' אנו לא מנהג בעלמא ולא נורא שהרי פורס אדם פרוסה לבני בתו אף ע"פ שאנו אוכל עיניהם והתם מצי חוסה אית וכן היה לי אדוני אב מהגמל ראש השנה דף טט ע"ב, ת"ל לא פירס אדם פרוסה לאור חן אלא איך אכל עמום, אבל פורס חא לבנו לב' כד לחנן בצוות ע"כ, הק' ובי" הדר שם משמע דכל החות חא זוקק לבנו ולב' כמ' דל' סודאי כדילתנן במוצות, והוא דין מיוחד בין הקטנים משום מצות חנון, ואף לכד מזה הרה"ש לענן להוציא אחרים גדולים, אוד דהו רק מנהג בעלמא, וישא נמי דף טו ע"ב, ת"ל פירוס פתח לארצים, ומ"מ כ' הבי' דאפשר לקיים דבי' הרה"ש דאג' דאנו חסה מ"מ מן דחכמם קבש אותו מנהג ח"ל מצוה ח"מ לקדושה ואבדלמ'א וברס' המוציא של מצוה, עסת"ר רבי'.

והנה בכה שדיק הבי' על תכחת הרה"ש מסוגא דרה, תכן לומר בדרך אפשר, דאף הרה"ש עצמו לא נתכון לחלק על רביו אפרים אלא להוציא ב"ב הקטנים, דמלשון רביו אפרים משמע דאף לב' אנו יכול לברך, ומשמע אפי'ל הקטנים, וסברתן כיון דהו מנהג בעלמא אנו יכול לברך להוציא ב"ב אפילו בתורת חנון, כיון דאן בה מצוה אלא מנהג בעלמא, גר' הוכח הרה"ש מוסקא דה"ה דלענן חנון במוצות לבנו הקטנים אפשר אפי' פרוסה בעלמא אף דאן בה לצוה מלל, וכו' שבשמים שלפנפ' ח' שי' בזה מנהג לברך, ומדא דש בזה נצות חנון, וכמ' בכמ"א סק"ה עיי"ש, אבל הבי' הבן בדעת ברא"ש דס"ל דפסל לברך אף להוציא אחרים, ומימי לה למצוה דאע"פ שיצא מוציא מדן ערבות, וכן פסק בשו"ע סג"יה, דמי שאנו מרח לא בירך, אבל יכול לברך להוציא בני ביתו, אף למ שאינו יודע לברך עיי"ש, ועיי"ש במ"ב הביא שהרבה אחרונים חולקים על' המוגל'א ה"ט' עוד הרבה פוסקים, ס"ל דכיון דהו ברכת ההנחן אן בה דין צא מוציא, ורק אים חא גם נהיה יכל להוציא אחרים, ושאו משאר מקומות דהו ברכת המוצות ואע"פ שיצא מוציא מדן ערבות עיי"ש.

והנה לכאו, מחלוקת רביו אפרים הבי' חא ביה, דרבינו אפרים ס"ל דכיון דקבעו למנהג הו כמצוה וחובה ויש בה דן ערבות שיצא מוציא, וק נראה לכאו ממחלוקת נוספת של רביו אפרים והראשונים המבאת בטור בסיון ה', דיש נוהגן לברך על החסד שבלכל, דכיון דאתעביד בה מצוה ודא עביד ביה מצוה אחרית, ורביו אפרים אנו מסכים לזה לברך על החסד שחא ישי איון מן הלוותת על רח עיי"ש, ולכאו חן הן הברס, לרבו אפרים הו ברכת ההנחן גרדיא ואיון מן שום מצוה, וא"כ ליש בה למר הואל ואיתעביד ביה מצוה ודא עביד בה מצוה אחרית, ואודדא עליו לחזר על מה שיש בו ריח יותר, החולקים ס"ל דמאחר שקבעות מנהג הו נמי מצוה, ויש ענין בזה הואל ואיתעביד ביה מצוה וכו'.

אבל נראה להביא ממוקד'א חא ז' את נקודת המחלוקת, דהנה בי' הרטב"א ר"ה דף קט. כ"ל דה"ס איתא סוכמת רשת ואע"ל דסמכ' משתמש בקשי' הוא לא חשיב איסור שלא במקום מצו' דאנ"ג דלא מחייב מצוה אכ' ע"ל ועטלת עליהם שר וכן אוד מיכל מן ששי יהיה מנחת תפלן ולא מידת ביה חכמם קסב' נשים

הלכה תיבועות

ישנם תחומים בחיים בהם כסף פרסומת מעמד הם המטרה הפועלת בהעדית, התועלת שאנו עוסקים אלו מביאים בעסקיהם לעולם שואפת לאפס כמו השוחרים בבורסה מכוני עסקים פרסומות וכד', מביא ארגוני צדקה, ארגוני חסד רפואי וכו' התרומה לצבור היא העיקר והתועלת האישית הצומחת לאנשים אל שואפת לאפס, ושום תחומים כרפואה, קבלני במן וכד' שתלויים בכונה העיקרית של הפעילים בהם, יכולים לחוש שליחות עליונה למצוא מודו ותורפה לחולים, ולבנות קורות גג למחוסרי דיור ויכולים להשתמש במקצועות אלו אך ורק לקידום האישי לצבירת חן.

לימוד התורה והעבודת השי"ת ותיקון המידות אמנם נהוין מאוד שישאף להתקדם ולהשתנות להיות מתמיד עצום ובעל מידות תורמיות, וחשוב שיחוש זאת גם בתחנות שבדרך, אך אם ה"אני" עומד במרכז שאפותיו יש בזה מן השלילה ונתינת טעם לפגם כי הופך את עבודת השי"ת לכלילי להתקדם בחיים ומרכז חיינו הוא לעשות "נחת רוח" לברא יתברך שמו, אנו עביד ה' קנייני'ל ומשרתים אותו, וכן נתמקד ונחוש בערך המעשה שאנו עושים נרדק מעמחה בכל פעולה, ונחטוף עוד ועוד מעשים טובים.

חז"ל הקדושים למדונו ערכה של מצוה אחת "הכריע את עצמו כל העולם כולו לכף זכות" (קדושין נ"מ). דמיינן לתע, שפשונו יהודי שהטיל פצצה על הסר האטומי באיראן, ועי"ז הצל את עם ישראל מסכנה מוחשית מידית, מתהלך שפוף לא נראה מאושר עם תחושת סיפק עצמה, כגשאלנו אותו, ונתקן ע"הא ענה:אלא דרגשתי שהמעשה שעשיתי קיים אותך ברוחניות או בשמיות...

עליו לזכור שלא רק "אחוננו" עם מרכז העשייה והחיים שלנו המעשים שלנו המשמעות והתועלת שהם מצמיחים הם מרכז החיים. משמעות "לימוד התורה" והתועלת המוחשה,

שיטת הראשונים ב'זכיר', ובנכסים שנפלו לו לאחר מכאן

■ הפה"ח (נחום גבריאל בנדיקט הי"ו)

בגמ' זף כז. שלחו בי אקדא דאגמא לשמואל למדנו רבינו היה מוחזקין בזה שהוא בכור ואמר אביו על אחד בכור הוא מהו. ותשב'ם ד'ה היו מוחזקין: לאו בעדים שראו שנולד קודם לאחיו דא"כ אין האב נאמן אלא בקול בעלמא וכו' והק' דמב'ין על התשב'ם ואדבא איכא משמע דאי אבוה הו' רגל לומר בוסדא הוא כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד אבל אי אכא עדים שנולד קודם לאחיו נאמן, שהוא מעיד על עצמו שהוא בכורא והשאר אינו של דלרבי יהודה נאמן אדם לומר בני זה ממזר, ודאיה לבאר דהנה נחלקו התוס' והרשב"ם בגמ' כז: ומשם שנאמן אדם לומר זה בני בכור ק' נאמן אדם לומר זה בן גרושה זה בן חלוצה וביאר הרשב"ם ד'ה כן נאמן: וסבא הוא מזכתיב יכד מה לי בכור מה לי דב' אחר. ואילו תוס' ביאר כיון שנאמן לבס' בכל עמין האמינו הכ' ואפילו על אחד מבניו הקטנים נאמן לומר שהוא בכור ואם כן עושה בניו הקטנים ממזדים שמאיש אחר הם והכי נמי נאמן לומר בן גרושה עכ"ד, ודאיה לומר שיסוד מחלוקתם הוא האם אדם נאמן לומר על אדם אינו בני דהנה כ' התוס' ר"ד במה שר"י סב' שאמר בני זה ממזר נאמן. זהו באופן שאומר באתי על אחת מחייבי סייתות שהוא בן אב' לא שאמר אשתו זנתה מאחרי שאינו עושה אותו בנו והנה תוס' למד דלא כהתוס' ר"ד ואדם נאמן לומר אינו בנו ולכן ביאר דילפ' נאמנות ליוחסין מזה שאם אמר על בנו קטן שהוא בכור אם כן בנו הגדול הו' ממזר פירושו דאינו בנו ואם כן יצא מדברי התוס' בלי חידוש התורה כי דאב נאמן על בנו בכור בכל אופן שהוא אם כן התורה נתנה נאמנות גם על יוחסין לומר שהוא בן גרושה וחלוצה או ממזר, ואילו רשב"ם דלא

פ' כהתוס' זה מפני שסבר שהתוס' ר"ד דאין אדם נאמן לומר אינו בני לכן ביאר דהוי סברא מה לי בכור מה לי דב' אחר. ולפ"ז יתורץ קושיית דמב'ין דהקשה דאפ' איכא עדים האב נאמן מפני שעל"י שאומר שהקטן בכור הגדול ממזר אם כן כל עדותם אינו מלום, וכל דבריו זה רק לשי' תוס' אבל להתשב'ם דפליג על זה דאינו נאמן לומר אינו בני לא שייך קושייתו כלל. וכן לפי זה יתורץ קושייתו השנייה של דמב'ין כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד דהתשב'ם אזל כשיטת התוס' ר"ד דביאר בזה דאומר על תינוק בין הבנים פרושו שהיה נער דאיה קטן מאחיו מפני שהוא גז' בגופו ואביו היה גדול מהם בשנים, ולכן אומר ר"י דאב נאמן לעשותו בכור ולהכחיש החזקה ואין זה כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד, מפני שלא האב אמר כן אלא כל מי שחארו אומר קטן הוא. והנה תמוק' כ' בסוגין וזה לישוע אמר המחבר תשתא דקיי"ל כר' יהודה לא קיי"ל האי דזשא דכיר הלכך בבר אינו נוטל פי שניים בבס'ם שנפלו שהוא גוסס אבל חלק הפשיטות יטול בנכסים שנפלו כל כשהוא גוסס כדאמרין הגוסס נוטל ומנחל והפשיטות מדין ירושה זכ' ביה עכ"ל דבריו תמוהים דלר' נאמן אפ' שמוחק שיש בכור אחר בכל זאת האבא נאמן לומר שהוא לא הבכור כ"ש שהיה נאמן בצדק היכדא, וביאר מדן ראש הישיבה שליט"א דתמוק' סב' דתנאמנות דהבן השנואה יכד בא לומר שהאב נאמן לומר על בנו בן גרושה ובן חלוצה ומה ילפי' דע"י שאמר שבנו הגדול ממזר ע"י כן נעשה השני בכור אז ממילא אם כן כל זה דבמוחק לן שע"י שהגדול ממזר השני נעשה בכור אבל

בגדר נאמנות ד'זכיר

■ הפה"ח אליהו ורצ"ה הי"ו

א"ר יוחנן, אמר בני הוא חוזר ואמר עבדי הוא אינו נאמן, וביאר הרשב"ם כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד - וכיון שטענת עבד' מכחישה את טענת 'בני' אינו נאמן, והקשה הגרעק"א בגילתה"ס על מה שכתב הרשב"ם ה'הטעם שאינו נאמן הוא מדין כיון ש'הגיד' וכו' והלא הרשב"ם ס"ל [בדף קלד: ד"ה לירושן] דאין אדם נאמן לומר זה בני', וכפי שמבארים הטעם משום דעדיין לא הוחזק לאב שנאמנו מדין 'כיר', וא"כ מה שאמר בתחילה זה בני' ואח"כ אמר עבדי הוא' ליש לקרותו 'כיון שהגיד' היות ועל הגדה זו אינו נאמן.

ובישוב קושיא זו שמעתי ממר"ד הגח"ן חפץ שליט"א ב' מהלכים נפלאים, א. מה שכ' הרשב"ם דאינו נאמן לומר זה בני' הו' רק משום דדין יכיר לא נתחדש בו עדיין עד שיוחזק לאב בתחילה, אמנם במקום שיש לו נאמנות של מיגו ודאי יאה נאמן, וכיון שהאב יכול ליתן עתה מתנה לבנו יאה נאמן לומר זה בני שירש עם שאר בניו, ואף שאין לו נאמנות על כל הנכסים שיחה לו בשעת ירושה [עכ"ל] בשעת גסיתס] מ"מ עד כמה שיש לו עתה נאמן ונפלוג נאמנותו, וע"ז כ' הרשב"ם דאם אכ"כ אמר 'עבד הוא' אינו נאמן דמיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד, [ותי' זה ק"ק מל' הרשב"ם "דהודאות פיו האמינה תורה במאי דאמר בני' כדכתיב יכיר" משמע דגם אצלינו נאמנותו מדין יכיר ולא נאמנות של מיגו, ויש ליישב]

ב. ובמהלך השני ביאר ביתר עומק, דמה שכ' הרשב"ם 'כיון שהגיד וכו' אין כוונתו לדון הידוע בעדות שאין עד יכול להעיד פעם אחר פעם, אלא לומר שאין הסדה אחר הכרה דומיא מה דמציינו שאין עדות אחר עדות אלא שגבי עדות התורה פסלה את העדות השניה לגבי הכרה לא שייך הכרה פעם שניה כי כל הכרה זה לקבוע זהות האדם, ופיון שכבר קבע זהותו תו ליש הכרה שניה, וד"ק. [ואף דר"י] שנאמן נגד חזקה, הוא משום שכ"ס האב לא קבע עדיין זהותו ובאמת לאחר שהאב עצמו קבע זהותו תו ל"ש לל' הסדה] ובהו יתבאר נמי מה שכ' הרשב"ם דאף אם חוזר תכ"ד דבור אינו נאמן, וכבר תמוה על זה כל האחרונים מאי שטא משאר 'תכ"ד דבור' דחשבין לחזרה, ולפי הביאור במהלך השני מיושב שפיר דמל' הטעם שאינו נאמן משום דאין הכרה אחר הסדה וממילא לא שנה אחר כ"ד ולש' תוכ"ד דבור - אינו נאמן. [ועיין ימוק' על הדף].

ונראה לענ"ד ליישב סתירה זו במהלך שלישי, את סוגייתנו אפשר להוקים באופן שנישא האב לשפחה ובסוף נתיירה, והספק על הוולד אם נולד קודם שנתיירה ועבדו הוא או שנולד אחר שנתיירה וממילא בנו הוא, לכן כשאומר בתחילה זה בני' אינו נאמן כשאר 'אומר זה בני' שס"ל לרשב"ם שאינו נאמן, משום שכאן הוא

בענין תוך כזי דיבור

■ הפה"ח ברוך למה הלפרן הי"ו

שר"ע הל' מוקח וממכר סימן קצ"ה סע"ק ו' וז"ל: אף על פי שנעמר הדבר בקנין סודר, כל אחד משניהם יכול לחזור בו כל זמן שעסקים באותו ענין. ואם הפסיקו הענין, אין אחד מהם יכול לחזור בו, ובסע"ק ז' כתב וז"ל: בשאר דרכי הקנייה אין שום אחד מהם יכול לחזור מ' לאחד כדי דיבור, וכ ה"ט' (אה"ע סי' לח סע"ק ב), שאחד שרוצה לתת מתנה לאחד ורוצה לעשות תנאי יכול לעשות את התנאי רק לפני שנתן, אבל אם כבר נתן את המתנה או לא מהני התנאי, ואפי' תוכ"ד ודא מבאי ראה לזכריו שהגמי בב"מ דף ט: אומות המגבה מציאה לחבירו אם משנתנה לו ואמר אני זכית בה מתחילה, לא אמר כלום, ודגמ' שואלת תחילה בסופא למה ל' ופרש"י אפ' אם הוא לא אמר תחילה מסתמא שחא קשה לפני שנתן לחבירו, כי עכשיו לא יכול לכתוב בו כי זה לא ביח, מציח נכאן ה"ט' שאם אומדים תכ"ד מהני אפ' לאחר הנתנה או מהני הגמי מקשה אול' חא רצה לזכות בו לאחד הנתנה ולכן מוכח התנא לומר מתחילה לפני הנתנה ותכ"ד לא עוד לאחד הנתנה. שואל עליו הקצות הריכות בשו"ע (סעי' ז') שא"א לחזור מ' לאחד כדי דיבור אבל כדי דיבור אפשר לחזור ואפי' לאחד הנתנה,

וכן כרב דדא"ש בפרק יש נוהלין וז"ל. הו' דוקא בקנין סודר הוא שנתנה החכמים זמן לחזרה אבל בשאר קניינים הגבהה ומשיכה אין בהם חזרה אוד כדי דיבור עיי"ש ומשנע שתכ"ד כן עוד אפי' בהגבהה והב"י כתב בשם הגהות מימוני (פ"ה מהל' מכירה) דיש לבע"ד לחלק ולומר דמשיכה במטלטלין וחזקה בקרקע אפי' תכ"ד אינו יכול לחזור בו, ועוד אומר הקצות שהראיה של ה"ט' לא ראה, כי

מתי אני אומר שאם השני לא קנה או זה שייך לראשון כשה שילי ואני מוכר לשני או שנתן לשני והשני לא רוצה או זה חוזר אל אבל בהפקר אם השני לא קנה או כשהראשון חוזר בו ממה הוא חוזר בו הרי מעולם זה לא קנה שיש לו לחזור מ' ולכן הגמי שאלה תחילה ל"ל אבל נתן ומוכר יכול לחזור בו אפי' תכ"ד ע"כ הקצות

ואפשר להסביר את ה"ט' עפ"ש"כ רש"י לשי' רב שישת שסובר שדמגביה מציאה לחבירו לא קשה חבירו או קשה דמגביה לעצמו אפי' שמתמקן לקנות לחבירו ומהני תכ"ד לפני הנתנה. סתם חבית לא קנה או המגבה קשה וזה מה שהגמי מותסת תחילה ענה אפ"ש לתרוץ לשני ה"ט', הגמי בנדרים זך פ"ז ע"א בנדרה אשת וכו' שבתו נדה והפ' לבת ותכ"ד אמרו ל' אשתך נדרה, מהני ההפדה לאשתו, או רואים שנצטרף הכוונה על עכשיו להפדה הקודמת כאי זהה בב"א, או גם לענין מציאה יועיל הכוונה עכשיו לחזור בי ולהגיד שאני זכית בתחילה ולכן דמשנחתי חייבת לכתוב תחילה, להגיד ל' שלאוד מעשה לא עוזר ל' אפי' תכ"ד,

ואפ"ל שמהלוקת של ה"ט' והקצות חא מדבר רש"י, שכותב בד"ה לא אמר כלום, דאפי' אמרין המגבה מציאה לחבירו לא קנה חבירו כיון דידתה ליה קניה נמה נפשיך או בגלל שהראשון קשה ונתן לשני במתנה או שהשני קשה מטעם הפקד, ה"ט' סובר כדך הראשון, שהראשון נתן מתנה לשני ואם הוא חוזר מ' או הראשון קשה ולכן יכול לחזור בו רק לפני שנתן ואם השני כבר קנה אינו יכול לחזור בו, והקצות סובר שהשני קשה מדהפקד ולכן אם השני לא קנה או אף הראשון יכול לחזור בו זה לא שלו.

טרוחה במצווה

באור החיים הק' על הפסוק "ולא תאחז עמל בישראל" כותב דבר נפלא שה' לא ראה את עמו ישראל עושים מצוה ע' עמל ובטוחה אלא להדפיך על אף כל הקושי שכרוך לפעמם במצוות מסוימות יהודי אינו מרגיש בטוחה כלל מגודל שמותו במעשה תמצוה. ידוע משלו של המגיד מדובנא על אורח סוחר ששלח סבל להביא את תבילתו מהאווירה לכיוון האכסניה לאחר שפעתים נכנס הסבל מיזע כולו בגדיו קרועים וכל מהותו להגיש לו כוס מים קרים להשיב את נפשו ולאחז"כ שאלו לבני התשלום שרוצה עבור הסבלות, כשהסבל נקב בסכום גבוה מאוד אמר לו הסוחר בפסקנות "לא ז' החבילה שלי, בתחילה כשראיתך נכנס מיזע לאחר השתרות מרובה, העליתי על דעת שמא בדרך התגרו בך נערי רחוב והוצרסת להשיב להם, אך אם אתה דורש סכום כ"ז גדול על המאמץ, חבילתי אינה יותר מתבילת הלומים קטנה זו אינה חבילתי!" ועל פי זה הסביר המגיד את הפסוק "לא אויתו קראת יעקב כי יגעת בי ישראל" היינו שאם יגעת בי - לא זו החבילה שלי.

העומק שבדבר

על משלו היה של תגיד מדובנא העד הרה"ק מקאצק שכך בזה לאמת (לא שח' שבשאר לא כיוון, אך בזה דאי כיון לפירוש הפשוט שבפסקו) ואמנם צריך להתבונן, הלא המשל אינו דומה כלל למשל, הלא במשל הוא באמת לא לקח את התבילה הנכונה, אלא בטעות לקח את של סוחר אחר

המשל הבה"ח א"ל א"צ ר' ז"ל

ודאי המוליד, ונאמנות של ימיר' לא מתנה דוקא למי שהוא אב בדין אלא למי שהוא אב במציאות וכיון שהוא המוליד נאמן לומר זה בני ועי' קצה"ח סי' רע"ז ס"ק ד' ובה יתישב נמי ש' הראשונים שסבירא להו דאין אדם נאמן לומר על בנו 'אינו בני' - נק' ס"ל התור"ד והירא"ז, ושיטה זו לכאו' נסתרת בגמ' מפרשת שאדם תגובר בבית המכס ואומר 'זה עבדי' וחרו ואמר 'בני הוא' אינו נאמן, ואם אינו נאמן לומר 'אינו בני' כמ"ל לא יאה נאמן לומר זה עבדי, שכשאומר זה עבדי היו כאומר 'אינו בני' ולדברינו מושב שפיר דהרי מיירי בוולד שנוולד ממנו עצמו וכל הספק הוא אם כשולד הייתה אמו שפחה או שמא כבר נתגיירה, ושאינו משאר אומר אינו בני דאינו נאמן משום ששם אם אמת הוא שאינו בנו שוב אין לו נאמנות לקבוע על וולד זה אם הוא בנו או לא, ומאיך כשהוא עצמו המוליד רק יש ספק אם יש על הוולד דין בן או דין עבד לזה דאי נאמן האב לקבוע אף אם אין אנו מוחזקים שהוא אב בדין. והנה גבי האומר בבית המכס זה בני וחרו ואמר עבדי הוא - נאמן,

נשנות המצוות

אבל בגמל - הלא אי אפשר לומר שהיהודי לא למד או לא התפלל? תלא עשה הכל כמ צריך, אז איפה הדמיון? כשאדם מפרנס את משפחתו לכאורה הוא עושה מעשה טבעי, שכל אומות העולם גם עושים אותו. אומר התנאי באגרת הקודש (סי' ט') שכשהודי מפרנס את בני ביתו היה הוא מקיים בזה מצות חסד, שלפי גוד מצוות חסד עניי עיון קודמים לשאר העולם וקוביו קודמים לכולם יוצא מדבריו שאם היהודי עשה בלי מחשבה הפסיד את המטרה העיקרית שבמצוה זה ממש הפסד הרי אתה כ"כ מתאמץ ומזיע כל היום כולו זה כ"כ תל אם איך מכוון לשם מצות חסד, לפני כל תפילה תחשוב שאתה הולך לקיים את מצות הבורא - ולעבדו בכל לבבכם. לפני לימוד התורה שבחור משקע בשבילה את כל יומי שיחשוב שה' תצה שילמד וזו תמצוה המ גדולה בתורה לפני מצות חסד - לקיים ואהבת לרעך כמוך וכו' וס'. שלא נהיה כאות חסד שבא לרבו באומר שלא נשאר לו אפילו חצי שעה ביממה לחשוב על בוראו הרב הרעש ביקשו שפרט לפניו את סדר יומו - והלה פירט לו סדר יום עמוס בלימוד, בתפילה, בחסד, ובמצוות אך לא ושאר לו צון פנוי לחשוב על הריבונות של עולם

איך פעלים למעשה?

ר' חיים בריס זצ"ל סיפר שפעם הזדמן לו לנסוע לדגל חתונת בתו, מירושלים לב"ב באותם ימים לא היה אוטובוס ישיר והו צריכים לעבור דרך הגיהנום של תל - אביב" כלשונו, הוא יצא לקחת האופרוף כבר ביום ששי, והגיע במצב רוח מאוד שפוף לב"ב על כך שבערש"ק זה צריך לעבור את כל

המקומות המטונפים. על אחת כמה וכמה כשהכניסוהו לרבי ה"אמרי חיים" זצ"ל שהיה באמצע תפילתו ביחידות מפאת מחלתו, וכל צאצאיו של הרבי ז"ע סובבו והשתעשעו סביב למקהלת תפילתו של הרבי והרבי אף השתעשע מדי פעם עם אחד מהם. בהיות חסיד רוז'ין שכלל לא ראה את רבו בתפילה מצב זה השפיל את רוחו עד לקרקע. לפתע לפני מזמור לדוד בליל שב"ק אור האמרי חיים את הנוסח הקבוע של הנגי מכוון וכו' **לעשות רצון בראי ית"ש**, ר' חיים תאר לאחר מעשה, באות הרגע הגיע אליו כז הארה, שהתקוה שיהיה כל הנסיעה. ואמר שהשג אז אבעה דברים, א. שיש בורא לעולם. הדרגשה של דבר זה - היא אחרת לגמרי מההידעה של זה. ב. הוא בורא שלי! לא מנותק, לבורא כל העולמים יש קשר איש איתי! דבר שכדאילהוולד בשבילו. ג. שיש לו למלך מלכי המלכים, רצון ממנו. ד. שאני, קטן, השפל הקרוין מחומר - יכול למלא את רצון זה. שבחור יתאר לעצמו אם מצלצל הסלסוף בביתו, על הקו הנבאי של הרב, מחפשים אותך, רבך רוצה לדבר איתך, אתה מרים את השפופרת ואתה שומע את קולו: "יענקל, אתה יכול לעשות לי טובה אישית? תעשה לי את דבר פלוני, טוב?" איך הבחור ירגש באותה עת?

אם יהודי "אויתו קראת", הוא אינו מתייגע, הוא עמו נורגשו, על אף שלכל אחד ישנם קשיים, כשהוא מתבונן בעניני זה - הקשיים מתגמדים מאד. על פי זה מוכן המשל של המגיד מדובנא ה' לא בקש מעשית ריקים, ה' רצה מעשית מלאי תוכן בלא פנימית - אן זו התבילה לכל היותר מעשים ריקים מתוכן.

וכתבו ע"ז הראשונים וכן נספק בשו"ע דחוקא היכא שלא החזקה אמו ישראלית, אבל במקום שהחזק אמו ישראלית אינו נאמן, ולכאו' צ"ע מה הטעם יאה נאמן בשלא החזקה, וכי יש לו נאמנות במה שנוגע לענין האם, הלא כל נאמנותו הוא רק לענין הלידה אם הוא בבור או פשוט אבל במקום שהחזק תלוי באמו אם הייתה ישראלית או לא שא"ז נוגע לענין הלידה - אין לו נאמנות כלל! ולדבריו יתישב גם זה, היות וכאן מיירי בשפחה ונתגיירה, והספק הוא אם נולד קדם שנתגיירה או אח"כ, וכיון שק' נמצא שכל הדבר תלוי בלידה - מתי נולד, וע"ז דאי מתנה לו נאמנו דכיר כאמור דו"ק, אמנם אוקימתא זו חזקה קצת, שדרש"ם ביאר הטעם באומר זה בני ואח"כ אמר עבדי הוא - שאינו נאמן משום ששני טענות אלו לא ניתנים להתפרש יחדיו, דאין הדך לקחת לעבדו 'בנו' אע"פ שאוהב אותו כבנו, ואם מיירי בוולד שדאי נולד ממנו א"כ אין זה סיבה רחוקה שיקרא לו 'בנו' אע"פ שאין לו דין בן ממש, כיון דיוצא יריכו הוא קורא לו בנו, ויל"ע בה.

ויאלו אשר נדבם ליבם למען החזקת העלון

<p>לעילוי נשמות פ' ישיבתנו הק' הבה"ח מיכאל חיים ז"ל בן יבלחט"א הר"ר אהרן הי"ו נלב"ע ז' בתמוז תשס"ט ת.נ.צ.ב.ה</p>	<p>הר"ר גדליה סביני הי"ו לרגל שמחת אירוס בנו מבחירי ישיבתנו הק' הבה"ח יעקב מאיר הי"ו בשעט"מ</p>	<p>הר"ר שמשון הירש הי"ו ובנו הר"ר יהודה הי"ו סג"ר ישיבתנו הק' לרגל חולדת הנכדה - הבת למול טוב</p>
--	---	---

מלא הטנא ברכות

ברכת "מול טוב" חמה ולבבית שלוחה באת למע"כ

הגה"צ ר' **סענדא ארלבג** שליט"א מושפיע רוחני בישיבתנו הק' לרגל נישואי בנו

הר"ר **יעקב נח חרפיץ** שליט"א לרגל חולדת הנכד למח"ט

הר"ר **שמשון הירש** הי"ו לרגל חולדת הנכדה

בת לבנו הר"ר **יהודה הי"ו** בוגר ישיבתנו הק'

מנאקר **ברסות תתברכו בסת עמדתכם הק' ואך ששון ונחמה ישמע באהלים כל הימים** כק"ת י"ת זכנת

רבנו **ותליא יפהו** אצרכת העלון

ברכת מול טוב נאמנה לבני הישיבה

הבה"ח **נחמך מנדל אייזן** הי"ו

הבה"ח **יעקב מאיר סביני** הי"ו

הבה"ח **שמעון ריזקאן** הי"ו

הבה"ח **נתן קלמן** הי"ו (סג"ר ישי"ט) לרגל אירוסיהם בשעט"מ

הר"ר **יוחנן ברנשטיין** הי"ו

הר"ר **חנוך העניך ריגל** הי"ו לרגל נישואיהם בשעט"מ

הר"ר **יהודה משה מקובר** הי"ו

הר"ר **אברהם דוד רוזמן** הי"ו

הר"ר **נחמן רוזנבארג** הי"ו לרגל חולדת הבנות למול טוב

הר"ר **יהודה הירש** הי"ו

הר"ר **נתן כהן** הי"ו לרגל חולדת הבנות למול טוב

ברכות מאליפות

הנו משגים בה ברכת מול - טוב לבבית לתבירנו וידיינו, עמל בתורה הק', ומתהג בדרכי החסידות אשר השקיע מאנו מרצו להצלת העלון בכלל ופכרס פגריסת מזור 'מבי מדרשא'

הר"ר **יוחנן ברנשטיין** הי"ו לרגל נישואיו למח"ט בשעט"מ

ישא ברכה מאת ה' וזכה לבנות בית נאמן לתורה ועבודה בדרכי החסידות ויוראה אן ברכה והצלחה במעשה ידיו ופועל מתון שמחה תמידית

כק"ת י"ת זכנת אצרכת העלון